

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/33/2023
Identifikačné číslo spisu:	8221201595
Dátum vydania rozhodnutia:	28.11.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Terézia Mecelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:8221201595.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ M. O., narodeného X. S. XXXX, V. XXX a 2/ S. O., narodenej XX. Z. XXXX, V. XXX, zastúpených splnomocnenkyňou RIEDL advokátska kancelária s. r. o., Prešov, Slovenská 46, IČO: 54 359 490, proti žalovanej EOS KSI Slovensko, s.r.o., Bratislava - mestská časť Ružinov, Prievozská 2, IČO: 35 724 803, o žalobe na obnovu konania, vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 7C/71/2021, o dovolaní žalobcov 1/ a 2/ proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 18. mája 2022 sp. zn. 16Co/28/2022, takto

rozhodol:

Senát 6C Najvyššieho súdu Slovenskej republiky postupuje vec na prejednanie a rozhodnutie veľkému senátu občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

Odôvodnenie

1. Žalobcovia 1/ a 2/ sa žalobou podanou 2. septembra 2021 na Okresnom súde Bardejov a následne postúpenou Okresnému súde Banská Bystrica domáhali obnovy konania vedeného na Okresnom súde Banská Bystrica (ďalej len „súd prvej inštancie“) pod sp. zn. 3Up/1064/2020. Žalobu podali v zastúpení advokátom JUDr. Ladislavom Riedlom, Prešov, Slovenská 46 (zapísaný v zozname advokátov Slovenskej advokátskej komory pod č. 7454). Žaloba na obnovu konania bola podaná elektronicky. Splnomocnenie udelené advokátovi JUDr. Ladislavovi Riedlovi bolo predložené v elektronickej podobe spolu s osvedčovacou doložkou o jeho zaručenej konverzii z dokumentu v listinnej podobe.

2. Uznesením z 12. januára 2022 č. k. 7C/71/2021-70 súd prvej inštancie žalobu na obnovu konania odmietol, návrh na odklad vykonateľnosti zamietol a žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcom 1/ a 2/.

3. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 18. mája 2022 sp. zn. 16Co/28/2022 na odvolanie žalobcov napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku o odmietnutí žaloby na obnovu konania a vo výroku o trovách konania potvrdil, vo výroku o zamietnutí návrhu na odklad vykonateľnosti ponechal uznesenie nedotknuté a žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcom 1/ a 2/.

4. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podali žalobcovia 1/ a 2/ (ďalej aj len „dovolatelia“) 30. augusta 2022 dovolanie. Dovolanie odôvodnili ustanovením § 420 písm. f/ CSP, t. j. nesprávnym procesným postupom súdu znemožňujúcim strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Navrhli zrušiť napadnuté uznesenie odvolacieho súdu.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) skúmal, či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že v zmysle uznesenia najvyššieho súdu z 27. apríla 2022 sp. zn. 1Obdo/10/2022 (R 1/2024) by malo byť dovolanie odmietnuté pre nesplnenie podmienky povinného zastúpenia.

6. Podľa § 48 ods. 1 CSP ak senát najvyššieho súdu pri svojom rozhodovaní dospeje k právnomu názoru, ktorý je odlišný od právneho názoru, ktorý už bol vyjadrený v rozhodnutí iného senátu najvyššieho súdu, postúpi vec na prejednanie a rozhodnutie veľkému senátu. V uznesení o postúpení veci odôvodní svoj odlišný právny názor.

7. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobcovia 1/ a 2/ podali dovolanie v zastúpení splnomocnenkyňou RIEDL advokátska kancelária s. r. o., Prešov, Slovenská 46, IČO: 54 359 490 (ďalej len „splnomocnenkyňa“). K podanému dovolaniu nebolo pripojené splnomocnenie udelené splnomocnenkyňi na podanie dovolania a zastupovanie žalobcov 1/ a 2/ v dovolacom konaní. Súd prvej inštancie preto vyzval splnomocnenkyňu (pozn. a potrebné v prípade výzvy bolo túto adresovať i priamo strane sporu), aby v lehote 10 dní predložila splnomocnenie na zastupovanie žalobcov 1/ a 2/ v dovolacom konaní ako elektronický dokument autorizovaný splnomocniteľom alebo ako elektronický dokument so zaručenou konverziou z listinnej podoby do elektronickej. Na uvedenú výzvu splnomocnenkyňa žalobcov 1/ a 2/ nereagovala.

8. Z výpisu z obchodného registra vedeného Okresným súdom Prešov je zrejmé, že spoločnosť splnomocnenkyne vznikla 12. januára 2022, predmetom podnikania je poskytovanie právnych služieb a jej jediným spoločníkom a konateľom je JUDr. Ladislav Riedl. Advokát JUDr. Ladislav Riedl je zapísaný v zozname advokátov Slovenskej advokátskej komory pod č. 7454 s tým, že advokáciu vykonáva ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným, a to spoločnosti RIEDL advokátska kancelária s. r. o. Odvolanie žalobcov 1/ a 2/ podané 14. februára 2022 bolo podané v zastúpení splnomocnenkyňou. Zmenu spôsobu výkonu advokácie advokát JUDr. Ladislav Riedl v predmetnom súdnom konaní neoznámil.

9. Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

10. Podľa § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

11. Podľa § 447 písm. e/ CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak neboli splnené podmienky podľa § 429.

12. Podľa rozhodnutia najvyššieho súdu R 1/2024 plná moc udelená stranou sporu advokátovi - fyzickej osobe neoprávňuje, aby stranu sporu zastupovala obchodná spoločnosť, v mene, a na účet ktorej začal advokát vykonávať advokáciu po udelení plnej moci.

13. Vo vyššie uvedenom rozhodnutí najvyšší súd uviedol, že „zákon č. 586/2003 Z. z. o advokácii ani iný právny predpis neobsahuje podobné ustanovenie ako napr. Obchodný zákonník v § 69b, upravujúce zmenu právnej formy spoločnosti (podľa § 69b ods. 1 Obchodného zákonníka zmenou právnej formy spoločnosť ako právnická osoba nezaniká). Neobsahuje teda podobnú úpravu zmeny v spôsobe výkonu advokácie s totožnými právnymi následkami, teda, že by vychádzala z koncepcie právnej kontinuity pred a po zmene formy výkonu advokácie ako je tomu pri obchodnej spoločnosti pred a po zmene jej právnej formy, teda, že spoločnosť ako právnická osoba zostáva zachovaná. Podobne aj z ustanovenia § 15 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. vyplýva, že advokáti ako konatelia spoločnosti s ručením obmedzeným vykonávajú advokáciu v mene a na účet spoločnosti s ručením obmedzeným. (...) Dovolací súd dospel k záveru, že nebolo preukázané, že advokát vykonávajúci advokáciu ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným bol oprávnený podať dovolanie v mene žalovaného ako jeho zástupca. Podľa názoru dovolacieho súdu ju predložená plná moc, udelená advokátovi, vykonávajúcemu advokáciu samostatne, k takémuto úkonu neoprávňuje, nakoľko ide o dva odlišné subjekty. Nakoľko v prejednáwanej veci nejde o výnimku uvedenú v ustanovení § 429 ods. 2 CSP, nebolo v dovolacom konaní preukázané povinné zastúpenie advokátom v zmysle § 429 ods. 1 CSP.“ Dovolací súd preto dovolanie podľa § 447 písm. e/ CSP odmietol.

14. S uvedeným rozhodnutím sa senát 6C nestotožňuje a svoj odlišný právny názor odôvodňuje nasledovne.

15. Najvyšší súd už v uznesení z 31. mája 2016 sp. zn. 2ObdoV/1/2016 konštatoval, že ak advokát vykonáva advokáciu ako jeden zo spoločníkov právnickej osoby (pôvodne vykonával advokáciu samostatne), nedošlo k zániku plnomocenstiev na zastupovanie. Tým, že advokát začal vykonávať po udelení plnomocenstva na zastupovanie v konaní advokáciu ako spoločník v spoločnosti s ručením obmedzeným, neprestal vykonávať advokáciu, ako subjekt práva uvedený advokát nezanikol, preto plnomocnenstvo na zastupovanie v konaní zaväzovalo advokáta konať v mene žalovaných aj po zmene spôsobu výkonu advokácie. Splnomocnený zástupca žalovaných po zmene spôsobu výkonu advokácie vykonával advokáciu ako osoba oprávnená konať v mene právnickej osoby - advokátskej kancelárie ako konateľ. Dovolací súd v tejto veci dodal, že splnomocnenie zaniká len z dôvodov taxatívne uvedených v § 33b Občianskeho zákonníka (na toto rozhodnutie nadviazal najvyšší súd i v rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/125/2021, porov. aj rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 68/2020).

16. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o advokácii“) advokát je ten, kto je zapísaný do zoznamu advokátov, ktorý vedie komora.

17. Podľa § 12 ods. 1 zákona o advokácii advokát môže vykonávať advokáciu a/ samostatne, b/ v združení spolu s inými advokátmi, c/ ako spoločník verejnej obchodnej spoločnosti, d/ ako komplementár komanditnej spoločnosti alebo e/ ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným.

18. Z citovaného ustanovenia § 12 ods. 1 zákona o advokácii vyplýva, že výkon advokácie môže byť vykonávaný vo viacerých formách, avšak predpokladom poskytovania právnych služieb je, že ich poskytuje advokát, ktorý je zapísaný v zozname advokátov. Senát 6C zastáva názor, že zmenou formy výkonu advokácie pôvodná plná moc udelená advokátovi nezaniká a zastúpenie trvá naďalej (zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva zánik tohto splnomocnenia). Nie je možné mať ani relevantnú pochybnosť o existencii splnomocnenia na zastupovanie dovolateľa/dovolateľov v dovolacom konaní.

19. Preto ak bola v pôvodnom konaní žalobcami 1/ a 2/ udelená plná moc JUDr. Ladislavovi Riedlovi (§ 12 ods. 1 písm. a/ zákona o advokácii; pričom z jej obsahu vyplýva, že táto sa vzťahuje aj na podanie dovolania a zastupovanie v dovolacom konaní) a v priebehu konania začal advokát vykonávať advokáciu ako (jediný) konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným (§ 12 ods. 1 písm. e/ zákona o advokácii), je splnená podmienka v zmysle § 429 ods. 1 CSP a dovolanie nie je možné podľa § 447 písm. e/ CSP odmietnuť.

20. Pre úplnosť sa dodáva, že trvanie na doložení nového splnomocnenia považuje senát za prejav prílišného formalizmu.

21. So zreteľom na uvedené senát 6C postúpil vec na prejednanie a rozhodnutie veľkému senátu občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu (§ 48 ods. 1 CSP).

22. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.